

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ

ВВ2.04

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм

Курс 2
Семестр 3
ECTS 3
Годин 90

Статус Вибіркова дисципліна

Форма навчання Денна, заочна

Семестровий контроль Залік

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
8	8	6	4	76	78	2	11

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Бикова Марія Дмитрівна	Бикова Марія Дмитрівна
Посада	асистент кафедри туризму	асистент кафедри туризму
Вчене звання	доцент кафедри туризму	доцент кафедри туризму
Науковий ступінь	кандидат географічних наук	кандидат географічних наук
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf
e-mail	m.d.bykova@npu.edu.ua	m.d.bykova@npu.edu.ua

МЕТА КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Релігійний туризм» є дати студентам загальне уявлення про цілі релігійного туризму в цілому, та його зв'язки з туризмом.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні підходи до класифікації видів туристичної діяльності, що пропонуються різними вченими та принципи їх виділення; – об'єкт, предмет, методи та наукові завдання релігійного туризму як дисципліни; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній діяльності та у процесі навчання із застосуванням відповідних сучасних теорій та методів дослідження. 	<p>Інтегральна компетентність - здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сучасні тенденції глобальної культурної консолідації та перспективи збереження релігійного і 	<p>Загальні компетентності - універсальні компетентності, що не залежать від</p>

<p>культурного розмаїття світу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – принципи просування спеціалізованих туристичних продуктів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати навички публічної мови, аргументації, ведення дискусії та полеміки, практичного аналізу подій, що стосуються релігійної галузі; – аналізувати літературу з різноманітних дисциплін щодо даних про релігійні туристичні ресурси. 	<p>предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – релігії народів світу та їх взаємозв'язки із туризмом; – цілі та напрями релігії в туризмі; – особливості організації релігійної туристичної діяльності у світі та Україні. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проводити рекламні дослідження з огляду на взаємозв'язок релігії з туризмом; – проводити маркетингові дослідження з огляду на пріоритети релігії різних народів. 	<p>Фахові компетентності спеціальності – є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю «Туризм» і передбачають готовність до застосування сучасних технологій для формування та надання готельного продукту відповідно до вимог споживачів.</p>

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Знання з курсів «Туристичне країнознавство», «Туристсько-рекреаційні ресурси світу та України», «Основи туризму», «Географія туризму», «Міжнародний туризм», «Спеціалізований туризм», «Туризмологія», «Міжнародна логістика у туризмі» тощо.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Під час викладання дисципліни «Релігійний туризм» викладач застосовує наступні методи навчання:

- за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, дискусія), наочні, практичні.
- за розв'язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань.
- за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний.
- за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу) та практичних занять, а також виконання відповідних завдань у позааудиторний час; підготовку доповідей на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі тощо.

Дистанційне навчання проводиться через платформи Google Meet та Zoom, що дозволяє студентам оволодіти необхідним навчальним матеріалом, інтерактивно взаємодіяти з викладачем в процесі навчання тощо. Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і практичних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій

складеним на кафедрі).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I.			
Тема 1. Поняття релігійного туризму. Релігійний туризм в історико-географічному аспекті.	Тема 1. Релігійний туризм та його місце у туристичній галузі. Форми, типи та категорії релігійного туризму. Паломницький туризм.	Визначення та структура релігії. Функції релігії у суспільстві. Типологія сучасних релігій.	Усне опитування, тестування, проектні роботи. Модульна контрольна робота
Тема 2. Релігійний туризм у світових релігіях.	Тема 2. Особливості релігійного туризму у світових релігіях (християнстві, ісламі, буддизмі). Особливості релігійного туризму в національних релігіях (іудаїзмі, індуїзмі, конфуціанстві, даосизмі, синтоїзмі тощо).	Головні християнські реліквії як об'єкти залучення туристів. Паломництво в ісламі. Розвиток і традиції паломництва (хаджу) серед мусульман України.	
Тема 3. Релігійний туризм у національних релігіях.		Відродження й активізація іудейсько-хасидського паломництва на теренах України. <i>Презентація на практичному занятті.</i>	
Тема 4. Особливості практичної організації поїздок в релігійному туризмі.	Тема 3. Етапи розробки туристичного продукту в релігійному туризмі. Зміст і організація спеціалізованих турів.	Розробка релігійного екскурсійного маршруту пізнавальної спрямованості (релігія на вибір). <i>Презентація на практичному занятті.</i>	

ОЦІНЮВАННЯ:

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі *заліку*, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання *поточної успішності* ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Усна відповідь – 5 балів.
2. Тестування – 30 балів (по 10 балів кожен тест).
3. Проектні роботи – 20 балів (по 10 балів кожна).
4. Виконання практичних завдань – 15 балів (по 5 бали за кожен практичну роботу).
5. Модульна контрольна робота – 20 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання				Поточне оцінювання	Залік	Загальна сума балів:
Модуль №1				100	100	100
T1	T2	T3	МКР			
20	30	30	20			
Сума балів	Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів				
90–100	A	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.				
80–89	B	Студент засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.				
70–79	C	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.				
65–69	D	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.				
60–65	E	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.				
35–59	FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.				
00–34	F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних умінь і навичок розв'язання практичних завдань.				
Шкала оцінювання: національна та ECTS						
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою				
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики			для заліку	
90 – 100	A	відмінно			зараховано	

80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	<ol style="list-style-type: none"> Борисова О. В. Спеціалізований туризм: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2020. 360 с. Божук Т.І. Релігійний туризм. Термінологічний словник-довідник Львів: Український бестселер, 2010. 152 с. Ковальчук А., Каднічанський Д., Рутинський М. Релігійний туризм в Україні: навч. Посібник. Львів: ЛНУім. Івана Франка, 2013. 420 с. Любіцева О. О., Романчук О. В. Паломництво і релігійний туризм. Монографія. Київ: Істина, 2011. 328 с. Паломницький туризм: Конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання //уклад. Ю. Є. Дащук. Луцьк: Луцький НТУ, 2014. 56 с. Панченко С.А. Релігійний туризм в Україні: стан, потенціал, перспективи. Київ: Автограф, 2019. 163 с. 	Допоміжна:	<ol style="list-style-type: none"> Божук Т. І. Застосування інформаційних технологій в релігійному туризмі. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 1. С. 326-333. Війна і церква. Церковно-релігійна ситуація в Україні 2022р. Інформаційні матеріали. Razumkov Centre. URL: https://razumkov.org.ua/images/2023/02/13/2022_Religiya_SITE.pdf Зеленюк Ю.О. Релігійний туризм як комунікаційний засіб виховання людської особистості. Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». 2013. Вип. 23. С. 88-95. Костащук І.І. Формування релігійного простору та його вплив на суспільні процеси: автореф. дис. ... д-ра геогр. наук: 11.00.02 / Костащук Іван Іванович ; НАН України, Ін-т географії. Київ, 2019. 40 с.: рис., табл. The Future of World Religions: Population Growth Projections, 2010-2050. Pew Research Center Religion & Public Life: веб-сайт. URL:https://www.pewforum.org/2015/04/02/religious-projections-2010-2050/
-----------------	--	-------------------	---

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацювати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн за допомогою платформ Google Meet або Zoom.